

vyslovil souhlas. Návrh Z. Linharta kvitoval s tím, že zavedení solidarity a zásluhovosti do koncepčního rámce může být užitečné a v souladu s judikaturou ÚS ČR.

M. Potůček reagoval, že koncepční rámec již pojmy zásluhovost a solidaritu obsahuje, pojmy by se však měly vzájemně vyvažovat. Je však třeba se domluvit, jak to lépe do koncepčního rámce zformulovat. Navrhl proto znovu zvážit formulaci bodu c) a g) dosavadního koncepčního rámce.

T. Fiala uvedl, že není vhodné používat pojmu „spadat do chodby“, spíše by bylo vhodné používat formulaci „nižší náhradový poměr“. U solidarity v důchodovém systému je největší problém, že je od lidí vyžadována ne době, kdy jsou ekonomicky aktivní (např. formou progresivně vyššího pojistného), ale až v době pobírání důchodu (formou existence redukčních hranic při výpočtu výše důchodu).

R. Valenčík reagoval, že existují dva typy solidarity, a to vertikální a horizontální. Tedy solidarita mezi těmi, kteří měli v životě vyšší příjmy a těmi s nižšími příjmy. A druhá solidarita je mezi těmi, kteří mohou a chtějí být produktivní ve vyšším věku a těmi, co fyzicky nemohou, anebo už psychicky nechtějí. Může tedy existovat plně zásluhový systém (Vostatkův) nebo průběžný systém.

Z. Linhart odmítá princip přeměny prvního pilíře tak, aby generoval jednotný důchod. Současný systém obsahuje jak solidaritu, tak zásluhovost a oba pojmy je možné vyvažovat.

T. Kučera reagoval, že jedním z cílů OK je zabránit vzniku jednotné dávky.

Z. Pernes uvedl, že zde existuje mezigenerační spravedlnost, nikoliv solidarita.

J. Vostatek reagoval, že výše uvedené pojmy a jejich aplikace je možné diskutovat do nekonečna. V současnosti existuje několik modelů systému a v každém je to jinak. Do liberálního pojetí patří rovný důchod. Mezinárodní měnový fond vydal knihu, ve které jsou pravděpodobně analyzovány systémy v jednotlivých zemích a doporučil knihu zakoupit a jejím obsahem se zabývat.

V. Samek uvedl, že důchody nejsou až tak nízké. V současnosti neexistuje rovný důchod, ten by byl, kdyby byl stejný pro všechny, tedy stejná částka, kterou každý dostane při dosažení důchodového věku. To v ČR není. Druhou věcí je, že odborná komise by měla důchodový systém uzpůsobovat, nikoliv jej převracet.

T. Kučera poděkoval za diskuzi a navrhl přejít k dalšímu návrhu změn koncepčního rámce.

J. Vostatek představil svůj návrh. Za klíčové považuje, aby se vyšlo z analýzy současného důchodového systému a následně se zvolil směr, kterým se bude komise ubírat

V. Samek reagoval, že současný systém je analyzován dostatečně. Úkolem je, že pokud má být zrušen druhý pilíř, musí být lidem nabídnuta alternativa. Komise se má zabývat tím, jak dosáhnout požadovaných cílů Evropské komise, tedy zvýšení pokrytí, zvýšení příspěvkové míry a zajištění dlouhodobé finanční situace důchodového systému.

T. Fiala uvedl, že lidé by měli mít možnost více platit do průběžného systému, čímž by si pak zajistili vyšší důchod.

R. Valenčík reagoval, že existuje několik omylů. Není pravda, že průběžný systém nemůže být vhodný pro střední a nižší příjmy, to přeci záleží na nastavení. Z průběžného systému je možné vytvořit nespolehlivější formu úspor. Je třeba stabilizovat první pilíř a poskytnout zásluhovost.

V. Samek uvedl, že první pilíř je třeba ponechat v podobě, v jaké je.

T. Kučera poděkoval za diskuzi k návrhu a přešel k návrhu p. Pernese.

Z. Pernes představil svůj návrh změn koncepčního rámce, okomentoval jednotlivé body současného koncepčního rámce. Důstojný důchod má být takový, aby po splnění zákonných podmínek, tj. po dosažení důchodového věku a doby pojištění byl k uživení. Tomu musí odpovídat nastavení penzijního systému, a to v současné době není. Důstojný důchod tak musí dosahovat alespoň na úroveň spotřebního koše základních životních potřeb důchodců. Zdanit důchody RS ČR nedoporučuje, navíc vysoké důchody již zdaněny jsou. K otázce minimálního důchodu uvedl, že RS ČR zpracovala návrh zákona o minimálním starobním důchodu, který má důchodová komise k dispozici. U OSVČ existují dva situační modely: V prvním jsou OSVČ s nadstandartními příjmy, tj. advokáti, praktičtí lékaři, stomatologové, architekti, atd. Ti mají za dobu aktivního života našetřeno dostatek a minimální důchod nepotřebují. V druhém modelu jsou lidé, kteří byli propuštěni ze svého zaměstnání, z nichž někteří se museli stát OSVČ. Ti mají práci pouze několik týdnů v roce a zbytek živoří. Ti naopak minimální důchod potřebují.

V. Samek uvedl, že dle průzkumu lidé minimální důchody nechtějí. Otázkou je, komu by měl být minimální důchod přiznán, protože nemůže být dávkou očekávanou.

J. Vostatek reagoval, že pokud to zapadne do systému, jsou vhodné testované dávky. V roce 2002 Světová banka doporučila ČR přejít na moderní sociální pojištění NDC, v němž je důchod odvozen od zaplaceného pojistného. Tento základní penzijní pilíř byl v první variantě doplněn minimálním důchodem, ve druhé variantě rovným důchodem ve výši 25 % průměrné celostátní mzdy.

Z. Pernes reagoval, že Světová banka prokázala svoji neschopnost v řadě historických období.

V. Samek uvedl, že Světová banka je pouhým komentátorem současných událostí.

T. Kučera poděkoval za diskuzi a přešel k návrhu změn koncepčního rámce od M. Potůčka, který své připomínky rovnou zapracoval do již připraveného koncepčního rámce formou navrhovaných konkrétních změn.

M. Potůček se vyjádřil ke svému návrhu. Uvedl, že není možné se zabývat pouze výstupem z důchodového systému, ale je třeba se zabývat i vstupy do systému. Následně prošel jednotlivé body koncepčního rámce a přiblížil přítomným důvod navrhovaných změn. Poté navrhl, aby T. Kučera byl pověřen k vypracování koncepčního rámce, který bude vycházet z diskuze a zasláných návrhů na jeho změnu. Tímto koncepčním rámcem by se PT2 na dalších jednáních řídil. **T. Kučera** poděkoval a přikročil k bodu tři programu jednání.

Ad bod 3) Dohoda o dalším postupu a konkrétních krocích v rámci činnosti PT2 (plán práce)

T. Kučera otevřel jako první otázku valorizace a jejího řešení. Z diskuzí a analýz vyplynula jedna věc, že přechod z obecného spotřebního koše ke spotřebnímu koši důchodců je přijatelný. Nutné je však zformulovat různé projednávané scénáře a jejich dopad.

Z. Linhart se dotázal, zda se bude v jednotlivých závěrech reagovat na materiál, který se v současné době připravuje na MPSV.

M. Suchomel reagoval, že to není relevantní, jelikož materiál již stejně odešel na Úřad vlády.

T. Kučera navrhl, aby se PT2 příště zabýval otázkou, jaké scénáře s ohledem na valorizaci ještě připadají do úvahy, nebo zda již je téma vyčerpáno a bude se vycházet z již pouze ze zpracovaných podkladů. Dále navrhl se materiály blíže zabývat a zformulovat finální návrh.

Suchomel Marek	MPSV
Štěpánek Martin	MPSV
Škorpík Jan	MPSV
Štork Zbyněk	MF
Štyglerová Terezie	ČSÚ
Valenčík Radim	VŠFS
Vostatek Jaroslav	VŠFS
Zrcek Kryštof	ČSSZ
Morozová Helena	Sekretariát OK